

tigheden og Nyttten for Samfundet af det første Spørgsmaal; det vil i mange Maader bringe Landet materiel Opkomst, selv om det ikke vil svare den positive Rente, ſaa lidt ſom Banerne nu gjøre det. Men hvorfra ſulle vi faae Penge til det, ſom jeg her har fremſat, da jeg mener, at man er altfor haard ved diſe Egne i Forhold til mange andre Egne? Jeg ſtal ſvare dem: jeg gjentager, at i de ſidſte 15 Aar har man udredt direkte af Statteydernes Lomme ſaa ſtore Summer til Anlæg og Kjøb af Baner, at den nuværende Slægt maa have Ruſterum for direkte Udgifter til dette Viemed for en længere Tid. Det er viſt aldeles exempelloſt, at man i Løbet af ſaa kort Tid har udredt ſaa ſtore Summer ſom hos os. Den 1ſte April 1880 ſtode vore Baner i 72 Millioner Kr., og den 1ſte April 1889 ſtode de i 164 Millioner, ſaavidt jeg erindrer. En Del af dette Beløb er ſtaffet ved Omſætning af Kapitalformue, men en anden og en ſtor Del er brugt direkte af de løbende Statsindtægter, og derfor mener jeg, at det for Dieblifket er en meget fornuftig Tanke, baade naar man ſer hen til Fordringen om en hurtig Udvikling af vort Fernbanenet i Landets ſamtlige Egne, og til, hvorledes den nuværende Slægt er bleven tynget ved de Skatter, der ere blevne forbrugte umiddelbart til dette Formaal, og at det i Principet er fuldt forſvarligt, og ogſaa overfor de kommende Slægter, at man herefter for længere Tid beſørger Udviklingen af vore Samfærdſelsmidler ved Udſtedelſen af i et Par Menneſkealdere amortifiable Statsobligationer. Denne Tanke finder jeg fuldstændig forſvarlig og navnlig forſvarligere end den, iſølge hvilken vi ſkulle blive ved at betale ſtore Skatter til dette Viemed eller til de proviſoriſtiſke Viemed. Det vilde alſaa ikke tynge paa det Budget, ſom mit Forſlag git ud paa at ſatſætte til Statshuſholdningen. Saadanne Forhold ere jo ikke evige, men kunne ſaadanne Forhold udvikle ſig i en længere Aarvække, ſom de Andre til at ſe, hvorledes det ſtillede ſig, og jeg vil paaftaa, at naar det var amortifiable Obligationer beregnede f. Ex. paa 60 Aar, hvoraf alſaa kun Forrentningen og Amortifikationen hvilede paa Budgettet, vilde det efter vore Forhold være fuldt forſvarligt at lade Samfærdſelsmidlernes hele Udvikling foregaa efter et System paa denne finantiſtelle Baſis. § 27 gaar jeg ſaa forbi. — Jeg kommer da til Fordringen om Indtægternes Medſættelſe, ſom jo har været Venſtres tidligere Krav, og ſom det for Neſten glædede mig, i alt Fald ſporvis, at høre i de forrige Dages Debat, ikke helt være gaaede i Glemme endnu. Allerede for en

Snæs Aar ſiden mente man paa 18 Millioner Kroners Tolbindtægt at kunne spare ca. 4 Millioner. Senere gif man, efterſom Kravene ſtege, nedad til Krigsſtattens Beløb, og jeg har i de ſidſte Aar ſet, at man fra den ſaakaldte Oppoſitions Side ogſaa har ſlettet denne Fordring om Medſættelſe i de indirekte Skatter, naar man blot kunde faae en paſſende Omfordeling. Denne Bevægelſe har jeg iagttaget, og derfor glædede det mig, ſom ſagt, at høre under de foregaaende Dages Debat Mindelſer om, at man ikke helt har glemt Venſtres Krav paa Medſættelſer i de indirekte Skatter. Jeg mener, at det er et yderſt beſtedent Forlangende denne Medſættelſe af kun $\frac{1}{2}$ Million Kr. nu, da Tolbindtægterne ere ſtegne fra 18 Millioner Kroner, dengang man begyndte en Reviſion med et Forlangende om Medſættelſe, til kalkulerede 29 Millioner Kroner i det næſte Finantsaar. Det er en ſaa enorm Stigning, at jeg ikke kan ſkjønne rettere, end at Rilderne til diſe ſtore Indtægter burde stoppes noget ved en indgribende Reviſion af Toldloven med Fordringen om Medſættelſe. Men hvor kan man ſaa faae Dækning til det dog noget ſtegne Behov til ordinære Udgifter Aar for Aar, en Dækning for den ſaaledes paatænkte Medſættelſe i de indirekte Skatter af $4\frac{1}{2}$ Million Kr.? Jeg nævnte før, at der vilde være et Par Millioner tilbage og endda kan der være rigeligt Tillæg til de ordinære Udgifter fra de foregaaende Aar. Men desuden have vi de ſtadig vogende Indtægter af de indirekte Skatter, trods enhver Reviſion, paa Grund af Befolkningens Forøgelſe. Efter de almindelige Tabeller fordobles jo Befolkningen i et Tidſrum af omtrent et Par Menneſkealdere, alſaa fi 60—70 Aar, og Handel og Vandel maa jo antages at tage til i ſamme Forhold. I alt Fald maa Forbruget tage til, naar de ſamme Love give ſaa ſtærkt forøgede Indtægter. Derefter kunne vi regne ſikkert paa en lignende Stigning, ſaa at vi ikke behøve Andet end de ordinære Indtægter, iſær naar vi komme bort fra den Tanke, at det er en Stat i Staten at give Kommunerne Initiativet og Midlerne til ſelv at arbejde. Jeg vil imidlertid indrømme, at der i dette Finantsſyſtem kan komme et Hul og navnlig for extraordinære Tilfældes Skyld et ſtørre Hul, ſom Lovgivningsmagten ved en Reform af Stattevæſenet paa denne Baſis maa være beredt paa at dække. Jeg ſkjønner da ikke rettere — denne Tanke er jeg ikke ene om, den er ikke ny — end, at den fornuftige Statshuſholdning maa ſikre ſig en extraordinær Rilde, hvortil den under extraordinære eller ogſaa ordinære Forhold,